

Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisen uudistusta koskevan lainsäädännön muuttamiseksi (HE 10/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta (StVM 3/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaantulusta annetun lain (616/2021) 13 §:n 2 momentin 2 kohta, 64 §:n 1 ja 2 momentti, 65 §:n 4 momentti ja 68 §:n 1 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 69 a § seuraavasti:

13 §

Tietojensaanti

Kuntien ja kuntayhtymien on salassapitosäännösten estämättä luovutettava hyvinvointialueelle 1 momentissa tarkoitetun hyvinvointialueen toiminnan ja hallinnon käynnistämisen valmistelun edellyttämät välttämättömät:

-----
2) tiedot hyvinvointialueelle siirtyvien tehtävien ja palveluiden asiakkaista, ei kuitenkaan sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietoja muutoin kuin mitä on välttämätöntä luovut-

Eduskunnan vastaus EV 49/2022 vp

taa asiakkaan hoidon ja palvelun jatkuvuuden sekä hoitoon ja palveluun liittyvien yksilökohtaisiin sopimuksiin liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi;

---

64 §

Asiakirjojen siirtyminen hyvinvointialueelle ja HUS-yhtymälle

Kunnan järjestämisvastuulle kuuluvassa toiminnassa syntyneet asiakas- ja potilasasiakirjat ja niihin liittyvät hallinnolliset asiakirjat, kunnan hallinnassa olevat yksityisiltä palveluntuottajilta siirtyneet asiakas- ja potilasasiakirjat, kunnan sivistystoimen järjestämässä opiskeluhoollossa syntyneet kuraattorien asiakirjat sekä kunnan pelastustoimen asiakirjat siirtyvät sen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluiden järjestämisestä vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka alueeseen kunta kuuluu. Siirto koskee vain hyvinvointialueelle siirtyviä sosiaali- ja terveydenhuollon tehtäviin liittyviä asiakirjoja, joita ei ole arkistoitu. Pelastustoimen asiakirjat siirtyvät hyvinvointialueelle vuoden 2004 alusta lukien.

Kuntayhtymän hallinnassa olevat 1 momentissa tarkoitetut asiakirjat siirtyvät vastaavasti sen hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluiden järjestämisestä vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle, jonka alueeseen kuntayhtymä kuuluu. Jos kuntayhtymän palveluyksiköt sijaitsevat useamman hyvinvointialueen alueella, kunkin hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palveluiden järjestämisestä vastaavalle toimivaltaiselle viranomaiselle siirtyvät sen alueella sijaitsevien kuntayhtymän palveluyksiköiden toiminnassa syntyneet asiakirjat sekä sen alueella toimineilta yksityisiltä palveluntuottajilta kuntayhtymän hallintaan siirtyneet asiakirjat, jos ne hyvinvointialueet, joille asianomaisen kuntayhtymän toiminta jakautuu, eivät toisin sovi.

---

65 §

Ympäristöterveydenhuollon tehtävien siirtäminen hyvinvointialueille eräissä tapauksissa

Mitä terveysuojelulaissa (763/1994), tupakkalaissa (549/2016), eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009), eläinlääkintähuoltolain 2 §:n 2 momentissa luetellussa laissa ja sillä täytäntöön pantavassa Euroopan unionin säädöksessä sekä ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetussa laissa säädetään kunnan tai kunnaneläinlääkärin toimivallasta, velvoitteista ja oikeudesta periä maksuja sekä kunnille valtion varoista maksettavista korvauksista ja kunnaneläinlääkärin suoritteista valtiolle perittävistä maksuista, sovelletaan sopimuksen tehneeseen hyvinvointialueeseen ja hyvinvointialueeseen virkasuhteessa olevaan eläinlääkäriin.

68 §

Valtionavustusten takaisinperinnästä luopuminen

Kunnan, kuntayhtymän tai sopimuspalokunnan omistaman sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen rakennuksen rakentamista, hankintaa, peruskorjausta tai perusparantamista taik-

Eduskunnan vastaus EV 49/2022 vp

ka kunnan, kuntayhtymän tai sopimuspalokunnan irtaimen omaisuuden hankintaa varten myönnetyn valtionavustuksen takaisinperintää koskevia säännöksiä ei sovelleta, jos rakennuksen omistus tai hallinta luovutetaan, käyttötarkoitus muutetaan tai rakennus tai sen osa poistetaan käytöstä taikka irtaimen omaisuuden omistus tai hallinta luovutetaan, käyttötarkoitus muutetaan tai omaisuus poistetaan käytöstä 1 päivänä tammikuuta 2023 tai sen jälkeen uudistuksen toimeenpanosta johtuen. Rakennuksen tai irtaimen omaisuuden omistajan on tarvittaessa voitava osoittaa omistuksen tai hallinnan luovutuksen, käyttötarkoituksen muuttamisen tai käytöstä poistamisen johtuneen uudistuksen toimeenpanosta ja tapahtuneen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen järjestämisestä vastuussa olevan hyvinvointialueen päätöksellä.

69 a §

Tukipalvelujen myyntiä ja ostoa koskeva siirtymäaika

Hyvinvointialue voi ostaa kunnalta ja kunta myydä hyvinvointialueelle tukipalveluja vuoden 2023 loppuun sen estämättä, mitä säädetään kuntalain 126 §:ssä tehtävän hoitamisesta kilpailutilanteessa markkinoilla, jos kunta on 31 päivänä joulukuuta 2022 tuottanut tukipalveluja sosiaali- ja terveydenhuollon tai pelastustoimen palveluihin liittyen ja hankinta alittaa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 26 §:ssä tarkoitetut EU-kynnysarvot.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös kuntayhtymän myydessä sekä hyvinvointialueen ostaessa kuntayhtymältä tukipalveluja. Hyvinvointialue voi myös myydä tukipalveluja kunnalle tai kuntayhtymälle 1 momentin mukaisesti, jos erikoissairaanhoidon lain 7 §:ssä, kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut tai kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseksi perustamat kuntayhtymät ovat tuottaneet tukipalveluja kunnalle.

Jos hyvinvointialue ja kunta tai kuntayhtymä ovat tehneet 1 ja 2 momentissa tarkoitetun tukipalveluja koskevan sopimuksen, sopimuksen päätyttyä kunnan ja kuntayhtymän henkilöstöön sovelletaan, mitä tämän lain 18 §:n 2 momentissa säädetään.

Kunnan, kuntayhtymän tai hyvinvointialueen myydessä palveluja sovelletaan, mitä kuntalain 128 §:ssä ja hyvinvointialueesta annetun lain 133 §:ssä säädetään hinnoittelusta sekä mitä kilpailulain 30 d §:ssä (948/2011) säädetään kirjanpidon eriyttämisestä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

hyvinvointialueesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hyvinvointialueesta annetun lain (611/2021) 13 §:n 3 ja 4 momentti seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 49/2022 vp

13 §

Hyvinvointialuelouden ja -hallinnon neuvottelukunta

Neuvottelukunnan asettaa valtioneuvosto. Neuvottelukunnassa on hyvinvointialueiden sekä valtiovarainministeriön ja muiden hyvinvointialueiden tehtävien ohjaamisesta vastaavien ministeriöiden edustus.

Valtioneuvoston asetuksella voidaan säätää neuvottelukunnan kokoonpanosta, toimikaudesta, jaostoista sekä säätää tarkemmin tehtävistä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 23 ja 36 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) 23 §:n 2 ja 3 momentti ja 36 §:n 3 momentin 7 kohta seuraavasti:

23 §

Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunta

Neuvottelukunnan asettaa valtioneuvosto. Neuvottelukunnassa on hyvinvointialueiden sekä sosiaali- ja terveysministeriön ja muiden hyvinvointialueiden tehtävien ohjaamisesta vastaavien ministeriöiden edustus.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta, toimikaudesta, jaostoista sekä tarkemmin tehtävistä voidaan säätää tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

36 §

Hyvinvointialueiden yhteistyösopimus

Yhteistyösopimuksessa on sovittava, ottaen huomioon, mitä niistä on tässä laissa ja toisaalla säädetty, hyvinvointialueiden työnjaosta, yhteistyöstä ja yhteensovittamisesta:

Eduskunnan vastaus EV 49/2022 vp

7) koulutus-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan strategisesta suunnitelmasta ja sen toteuttamisesta sekä yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen koordinaatio-, ohjaus- ja neuvontatehtävistä näissä toiminnoissa;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

pelastustoimen järjestämisestä annetun lain 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan pelastustoimen järjestämisestä annetun lain (613/2021) 9 §:n 2 ja 3 momentti seuraavasti:

9 §

Pelastustoimen neuvottelukunta

Neuvottelukunnan asettaa valtioneuvosto. Neuvottelukunnassa on hyvinvointialueiden sekä sisäministeriön ja muiden hyvinvointialueiden tehtävien ohjaamisesta vastaavien ministeriöiden edustus. Neuvottelukunnassa voi olla jaostoja.

Neuvottelukunnan kokoonpanosta, toimikaudesta, jaostoista ja tarkemmin tehtävistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

terveydenhuoltolain 46 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan terveydenhuoltolain (1326/2010) 46 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1516/2016, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 49/2022 vp

46 §

Ensihoitokeskus

Ensihoitokeskuksen tehtävänä on:

- 1) valmistella ensihoidon palvelutasopäätökseen kuuluvat tavoitteet ajasta, jossa väestö sen yhteistyöalueella tavoitetaan, ottaen huomioon väestön ennakoitu palvelutarve, alueen sosiaali- ja terveystoimen päivystysrakenne ja yhteistyöalueen ensihoidon voimavarat;
- 2) vastata yhteistyösopimuksessa sovitulla tavalla alueensa ensihoitopalvelun lääkäritasoisesta päivystyksestä;
- 3) sovittaa yhteen ensihoitopalveluun kuuluvat potilassiirrot;
- 4) vastata yhteistyösopimuksessa sovitulla tavalla lääkärihelikoptereiden lääketieteellisestä toiminnasta yhteistyöalueella ja sovittaa toiminta yhteen muiden ensihoitokeskusten kanssa valtakunnallisesti yhtenäiseksi kokonaisuudeksi;
- 5) sovittaa yhteen Hätäkeskuslaitokselle annettavat terveystoimen hälytysohjeet;
- 6) yhdessä muiden yhteistyöalueiden kanssa valmistella ja yhteensovittaa ensihoitopalvelun toimintaa koskevat lääketieteelliset hoito-ohjeet ja muut ensihoitopalvelua koskevat valtakunnalliset ohjeet;
- 7) vastata sosiaali- ja terveystoimen kansallisten korkean varautumisen viestintä- ja tietojärjestelmien aluepääkäyttötoiminnoista sekä osaltaan järjestelmien ylläpidosta;
- 8) osallistua alueellisten varautumis- ja valmiussuunnitelmien laatimiseen suuronnettomuuksien ja terveydenhuollon erityistilanteiden varalle yhdessä muiden viranomaisten, toimijoiden ja yhteistyöalueiden kanssa siten, että ne muodostavat kansallisen kokonaisuuden.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain 9 ja 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain (617/2021) 9 § ja 34 §:n 1 momentti seuraavasti:

9 §

Tehtävämuutosten huomioon ottaminen

Valtion rahoituksen tasoa varainhoitovuodelle määritettäessä otetaan 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla täysimääräisesti huomioon hyvinvointialueiden järjestämismääräykselle kuuluvien tehtävien

Eduskunnan vastaus EV 49/2022 vp

laajuuden tai laadun muutos, jos se aiheutuu asianomaista tehtävää koskevasta laista tai asetuksesta, lakiin tai asetukseen perustuvasta valtion viranomaisen määräyksestä tai valtion talousarviosta. Valtion rahoitusta voidaan korottaa tai alentaa tehtävien laajuuden tai laadun muutoksen perusteella. Tehtävien laajuuden tai laadun muutos voi perustua valtion talousarvioon siltä osin kuin hyvinvointialueen tehtäviä koskevasta lainsäädännöstä ei muuta aiheudu.

34 §

Hyvinvointialueiden koko maan valtion rahoituksen tason määräytyminen vuosina 2023 ja 2024

Hyvinvointialueiden valtion rahoituksen koko maan taso vuonna 2023 perustuu kunnilta hyvinvointialueille siirtyvien 5 §:ssä tarkoitettujen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien kustannusten vuoden 2022 kuntien Tilastokeskukselle toimittamien talousarviotietojen perusteella laskettuun yhteismäärään, johon tehdään 7—9 §:ssä tarkoitettut tarkistukset.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

perintö- ja lahjaverolain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan perintö- ja lahjaverolain (378/1940) 2 §:n 1 momentti seuraavasti:

2 §

Tässä laissa säädettyä veroa ei suoriteta kruununperinnöstä eikä sellaisesta omaisuudesta, joka yhdistyksen sääntöjen mukaan sen toiminnan lakattua on siirtynyt toiselle, taikka joka testamentilla tai lahjana on annettu valtiolle tai sen laitokselle, maakunnalle, hyvinvointialueelle, kunnalle, kuntayhtymälle, seurakunnalle tai muulle uskonnolliselle yhdyskunnalle sekä armeliaisuus- tai opetuslaitokselle. Sama olkoon voimassa myös omaisuudesta, joka on annettu aatteelliselle yhdistykselle tai muulle yhteisölle, laitokselle tai säätiölle, jolla, sen tarkoittamatta toiminnallaan tuottaa siihen osallisille taloudellisia etuja, on tieteellinen, taiteellinen, kansanvalistusta, maanpuolustusta tai kotimaista elinkeinoelämää edistävä tahi muu yleishyödyllinen tarkoitus.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____. Lakia sovelletaan lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen tehdyn sopimuksen perusteella tapahtuvaan luovutukseen. Luovutussopimus katsotaan tehdyksi silloin, kun se on allekirjoitettu.

Laki

kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kuolemansyyn selvittämisestä annetun lain (459/1973) 5 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1065/2009, seuraavasti:

5 §

Lääketieteellisen ruumiinavauksen suorittamisesta 4 §:n 2 momentissa tarkoitetun hakemuksen johdosta muulle kuin 1 momentissa tarkoitetulle kuolleelle henkilölle päättää sen lääketieteellisiä ruumiinavauksia suorittavan sairaanhoitolaitoksen tai terveyskeskuksen asianomainen ylilääkäri tai vastaava lääkäri, jota ylläpitävän hyvinvointialueen tai HUS-yhtymän alueella henkilöllä oli kuollessaan kotikuntalaisa (201/1994) tarkoitettu kotikunta. Jos kuolleen henkilön asuinpaikkaa ei voida vaikeuksitta selvittää ja jos muut erityiset syyt niin vaativat, päättää asiasta kuolinpaikkaa lähinnä olevan lääketieteellisiä ruumiinavauksia suorittavan sairaanhoitolaitoksen tai terveyskeskuksen asianomainen ylilääkäri tai vastaava lääkäri.

Tämä laki tulee voimaan päivänä   kuuta 20 .

Helsingissä 3.5.2022

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri